

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

TEN-T uudistusehdotuksen lausunto

Mkh 13.6.2022

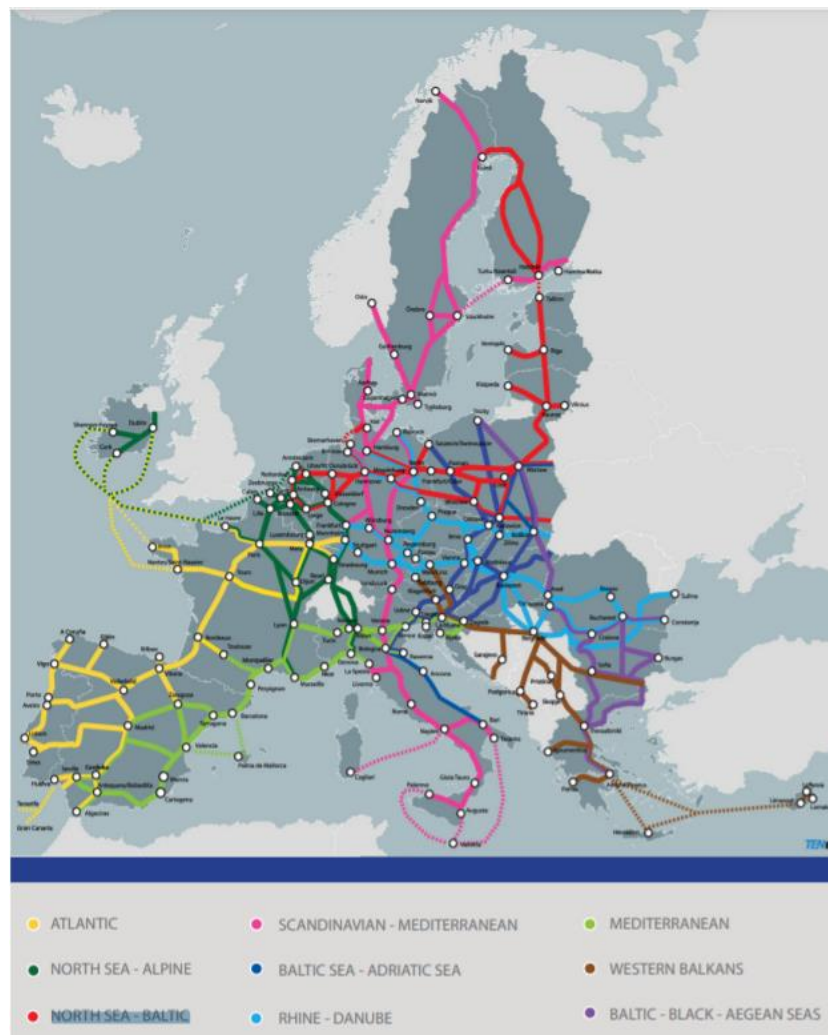
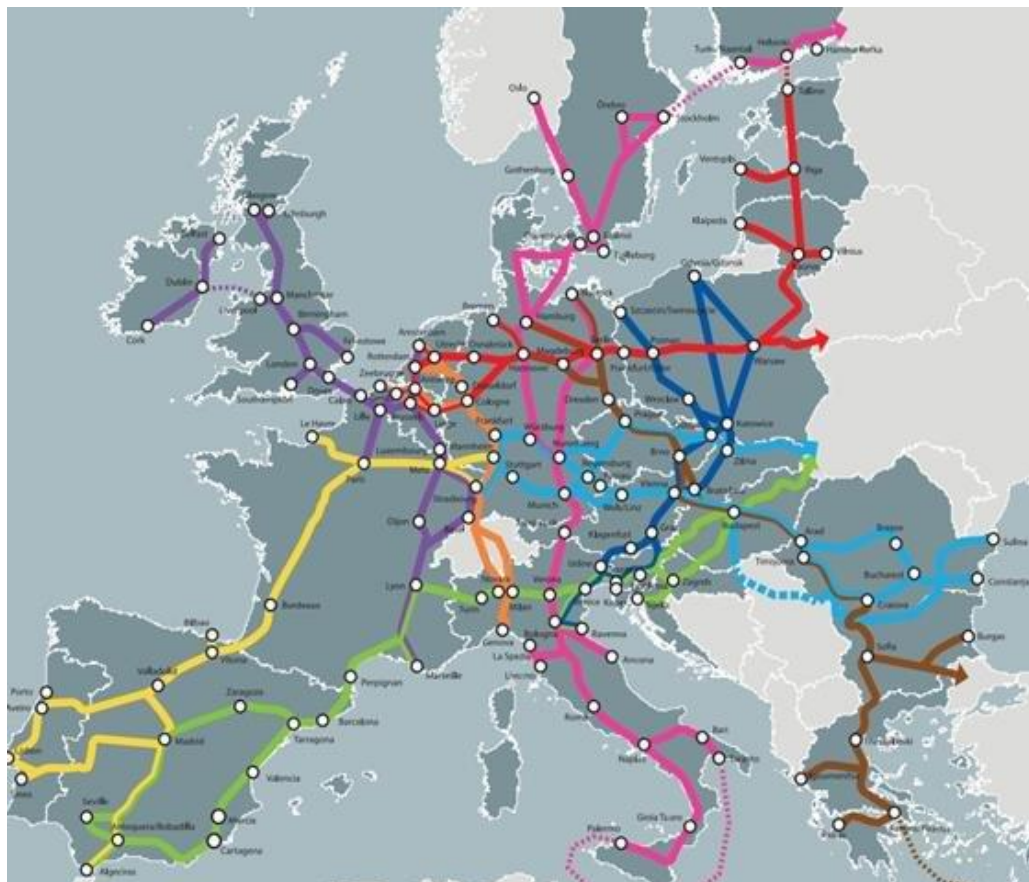
TEN-T uudistuksen tausta

- EU:n tasolla on määritelty Euroopan laajuinen liikenneverkko (Trans-European Transport Network, eli TEN-T verkko), joka koostuu solmupisteistä ja niitä yhdistävistä väylistä. TEN-T on koko EU:n kattava rautatie-, sisävesi- lähimerenkulku- ja maantieverkosto. Voimassa oleva TEN-T asetus on vuodelta 2013.
- TEN-T:n tavoitteena on luoda yksi Euroopan laajuinen ja eri liikennemuodot kattava verkko, jolla on korkeat laatuvaatimukset ja joka edistää ihmisten ja tavaroiden kestävästä liikkumisesta.
- Euroopan komissio antoi 14.12.2021 ehdotuksen uudeksi asetukseksi unionin suuntaviivoista TEN-T liikenneverkon kehittämiseksi.
- Ehdotus on osa komission tehokkaan ja vihreän liikenteen pakettia, jolla toteutetaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa, sekä kestävästä ja älykkästä liikkumisesta strategiaa infrastruktuurin osalta.
- TEN-T uudistuksella tavoitellaan neljän päätavoitteen saavuttamista:
 - 1) Edistää kestävästä liikennettä tehostamalla jokaista liikennemuotoa ja edistää rautatieliikenteen, lähimerenkulun ja sisävesiliikenteen osuuden kasvua.
 - 2) Sujuvoittaa ja tehostaa liikennettä, edistää TEN-T-liikennemuotojen välistä multimodaalisuutta ja yhteentoimivuutta sekä integroida kaupunkisolmupisteet paremmin liikenneverkkoon.
 - 3) Lisätä TEN-T-verkon resilienssiä mm. ilmastonmuutokselle.
 - 4) Tehostaa TEN-T-hallintoa

Komission TEN-T ehdotuksen keskeisimpiä uudistuksia

- **Yhdeksän ”eurooppalaista liikennekäytävää”** muodostavat TEN-T-liikenneverkon keskeisimmät yhteydet. Ne kattavat **EU:n strategisesti tärkeimmät rautatie-, maantie- ja vesiliikenneyhteydet**. Myös aiemmin erillisessä rahtikäytäväasetuksessa säädetty **rautateiden tavaraliikennekäytävät** yhdistettäisiin eurooppalaisiin liikennekäytäviin.
- Ydinverkon (tavoitevuosi 2030) ja kattavan verkon (tavoitevuosi 2050) lisäksi uusi **välitavoite ”laajennettu ydinverkko” vuodelle 2040**, jolla pyritään nopeuttamaan TEN-T verkon tärkeimpien osien valmistumista ennen vuoden 2050 lopullista määräaika.
- **Korkeammat laatuvaatimukset** TEN-T-liikenneverkon infrastruktuurille kaikissa liikennemuodoissa.
- **Matkustajajunien** on määrä kulkea TEN-T-rataverkon pääosuuksilla vähintään **160 kilometrin tuntinopeudella** vuoteen 2040 mennessä ja **rahtiliikenteen** osalta **100 kilometrin tuntinopeudella** vuoteen **2040** mennessä.
- **Määritellään 424 suurta kaupunkia TEN-T-verkon kaupunkisolmukohdiksi. Suomesta: Helsinki, Turku, Lahti, Tampere, Oulu, Jyväskylä, Kuopio.**
 - Kaikki TEN-T-verkkoon kuuluvat 424 kaupunkia laativat kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat **(SUMP)** vuoden 2025 loppuun mennessä.
 - Kaupunkisolmukohdissa (tai niiden lähiympäristössä) on oltava vähintään **yksi multimodaalinen rahtiliikenneterminaali vuoden 2040 loppuun mennessä**
- **Suurten lentokenttien liittäminen rautateihin** (mahdollisuuksien mukaan suurnopeusrautateihin)

TEN-T ydinverkkokartan muutokset

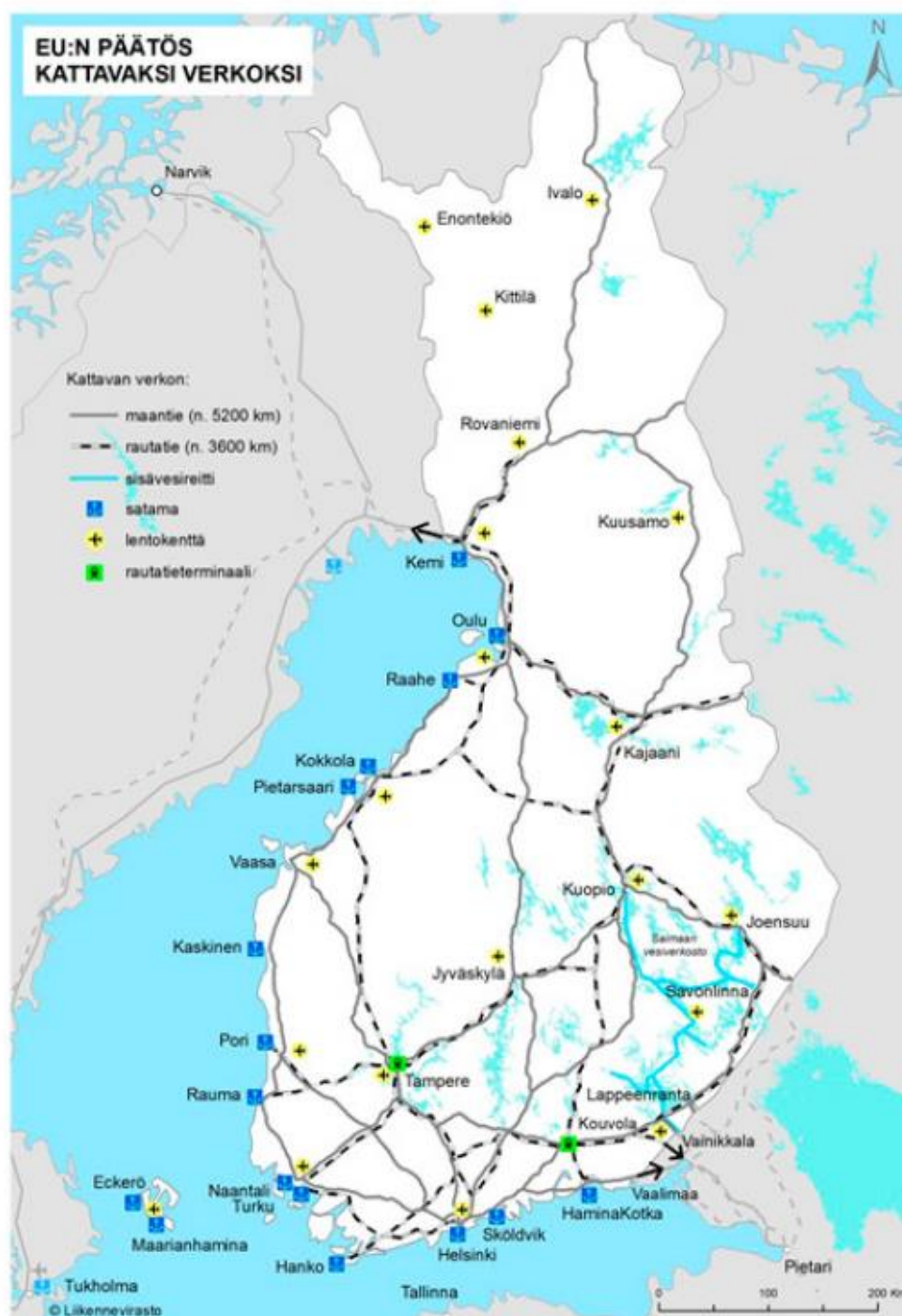

Ydinverkkokäytävien laajennukset ovat jo astuneet voimaan ”Verkkojen Eurooppa 2” asetuksen yhteydessä rahoituskaudelle 2021–2027. Suurimmat muutokset ydinverkon karttaan ovat Suomeen ulottuvien Skandinavia-Välimeri ja Pohjanmeri-Itämeri –käytävien jatkaminen ja yhdistyminen pohjoisessa.

EU:N PÄÄTÖS YDINVERKOIKSI

EU:N PÄÄTÖS KATTAVAKSI VERKOKSI

Rail-Road Terminals	Roads
- Core - Comprehensive	- Core - Completed - New Construction - Study Ideas
Ports	
- Core - Comprehensive	- Extended Core - Completed - New Construction - Study Ideas
Airports	
- Core - Comprehensive	- Comprehensive - Completed; To be upgraded - New Construction - Study Ideas
Urban Nodes	
Capitals	
Core	
Core	
- Conventional - Conventional - New Construction - Conventional - Study Ideas - High speed - High speed - New Construction - High speed - Study Ideas	
Extended Core	
- Conventional - Conventional - New Construction - Conventional - Study Ideas - High speed - High speed - New Construction - High speed - Study Ideas	
Comprehensive	
- Conventional - Conventional - New Construction - Conventional - Study Ideas - High speed - High speed - New Construction - High speed - Study Ideas	

Uudenmaan liiton palautteet TEN-T uudistusehdotukseen

Komissio on avannut mahdollisuuden antaa palautetta uudistusehdotuksesta. Palautelausuntoja on jo annettu ja annetaan lisää:

- CPMR:n Itämerikomission liikennetyöryhmän yhteinen lausunto valmisteltiin tammikuussa.
- Liiton asiantuntijalausunto Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan liikennejaoston pyyntöön maaliskuussa.
- Scandria Alliance -verkoston yhteinen lausunto on valmistelussa, ja se jätetään komission palautekanavalle toukokuussa.
- Liiton oma lausunto jätetään maakuntahallituksen päätöksellä Komission palautekanavalle kesäkuussa.

Uudenmaan liiton muutosesityksiä TEN-T ehdotukseen

1. Turku-Helsinki -rata kokonaan osana ydinverkkoa

Turun ja Helsingin välinen uusi nopea ratayhteys tulisi kokonaisuudessaan säilyttää osana ydinverkkoa, eikä siirtää osaksi laajennettua ydinverkkoa. Salon ja Espoon välisen uuden oikoradan tavoitevuodeksi 2030 on sopivampi, koska kaavoitus valmistuu vuonna 2023 ja rakentamisen on suunniteltu valmistuvan vuoden 2031 lopussa.

2. Itärataan kaksi vaihtoehtoa

Helsingistä itään suuntautuvalle uudelle nopealle Itäradalle tulisi TEN-T kartoissa esittää molemmat Uudenmaan maakuntakaavassa esitetyt linjausvaihtoehdot sekä Kouvolan että myös Kotkan kautta laajennetun ydinverkon merkinnällä, jolloin jätetään tilaa valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa tehtäville ratkaisuille.

3. Helsinki-Tallinna -tunnelin lisäykset

Uudenmaan liitto kiittää Helsinki-Tallinna kiinteän yhteyden merkinnän lisäämistä TEN-T –kartoille uutena selvityskohteena. Uudenmaan liitto ehdottaa kuitenkin Helsinki-Tallinna yhteyden merkitsemistä suurnopeusradan (High Speed) -merkinnällä kattavaan verkkoon. Uudenmaan liitto ehdottaa lisäksi, että TEN-T-kartoilla Helsinki-Tallinna-välin kiinteä yhteys merkitään ulottumaan myös Helsingin keskustasta Helsinki-Vantaan lentoasemalle jatkoksi karttaan jo merkitylle yhteydelle kahden pääkaupungin välillä suurnopeusratana. Lisäksi Helsinki-Tallinna kiinteän yhteyden tulee jatkua rahtiliikenteen TEN-T -yhteytenä Helsinki-Vantaan lentoasemalta lentoaseman pohjoispuolelle sijoittuvaan rahtiterminaaliin sekä siitä valtakunnan rataverkolle pohjoiseen Hanko-Hyvinkää radalle saakka.

4. Lentorata kokonaisuudessaan osaksi laajennettua ydinverkkoa

Uudenmaan liitto esittää Helsingin keskustasta lentoasemalle linjatun laajennetun ydinverkon ratayhteyden, Lentoradan, lisäämistä kokonaisuudessaan TEN-T yhteydeksi sisältäen myös yhteyden Helsinki-Vantaan lentoasemalta takaisin pääradalle suurnopeusratana.

5. Helsinki-Huopalahti yhteysmerkinnän muutos

Helsinki (rautatieasema) – Huopalahti raideosuutta ei tule merkitä suurnopeusradaksi (high speed), koska tällä välillä suurnopeusradan määrittelemää nopeutta ei voida saavuttaa. Tämä osuus tulee merkitä tavanomaisen (conventional) radan merkinnällä.

Uudenmaan liiton muutosesityksiä TEN-T ehdotukseen

EUROOPAN KOMISSION EHDOTUS: MATKUSTAJA- JA TAVARALIIKENTEN RADAT

Ydinverkko (Core Network)

- Tavanomainen rata
- Suurnopeusrata

Laajennettu ydinverkko (Extended Core Network)

- Tavanomainen rata - Uusi rakennuskohde
- Suurnopeusrata - Uusi rakennuskohde

Kattava verkko (Comprehensive Network)

- Tavanomainen rata
- Tavanomainen rata - tutkimuskohde

UUDENMAAN LIITON MUUTOSESITYKSET EHDOTUKSEEN

YDINVERKKO

LAAJENNETTU YDINVERKKO

KATTAVA VERKKO

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Uudenmaan liiton muutosesityksiä TEN-T ehdotukseen

